

Spis treści

Przedmowa	XV
Wykaz skrótów	XIX
Wykaz literatury	XXXI
Wprowadzenie	1
Rozdział I. Pojęcie i istota umorzenia procesu cywilnego	7
§ 1. Pojęcie umorzenia w języku naturalnym, prawniczym i prawnym ..	7
§ 2. Poglądy doktryny polskiej na temat pojęcia i istoty umorzenia procesu cywilnego	11
I. Umorzenie jako trwały i zupełny zastój postępowania	11
1. Pojęcie zastoju postępowania w doktrynie	11
2. Krytyka ujmowania umorzenia procesu jako zastoju postępowania	14
II. Umorzenie a zawieszenie postępowania	19
III. Umorzenie procesu jako skutek następczego odpadnięcia przesłanki procesowej <i>sensu largo</i>	26
IV. Umorzenie postępowania a inne rodzaje orzeczeń kończących postępowanie w sprawie	29
V. Umorzenie jako niemerytoryczne zakończenie postępowania z następczych przyczyn procesowych	34
§ 3. Propozycja definicji pojęcia umorzenia procesu cywilnego	40
§ 4. Umorzenie procesu cywilnego z perspektywy modelu sądowego stosowania prawa	41
§ 5. Umorzenie jako sposób niemerytorycznego zakończenia postępowania na tle prawnoporównawczym	44
I. Analiza prawnoporównawcza wewnątrzsystemowa	44
1. Umorzenie postępowania administracyjnego	44
2. Umorzenie postępowania sądownoadministracyjnego	49
3. Umorzenie postępowania karnego	52
4. Wnioski z analizy	58
II. Analiza porównawcza międzysystemowa	59
1. Historycznoprawne uwarunkowania badań	59
2. Umorzenie postępowania w niemieckim procesie cywilnym	64
A. Cofnięcie pozwu i zrzeczenie się roszczenia	64

B. Zawarcie ugody sądowej	66
C. Oświadczenie stron o załatwieniu sprawy poza sądem	68
3. Umorzenie postępowania we francuskim procesie cywilnym	69
4. Umorzenie postępowania w hiszpańskim procesie cywilnym	73
5. Umorzenie postępowania we włoskim procesie cywilnym	77
Rozdział II. Umorzenie a cel i funkcje procesu cywilnego. Funkcje umorzenia procesu	79
§ 1. Pojęcie celu i funkcji postępowania	79
§ 2. Umorzenie postępowania a rozstrzygnięcie sprawy cywilnej jako cel procesu cywilnego	82
§ 3. Umorzenie postępowania a załatwienie sprawy cywilnej jako cel procesu cywilnego	93
§ 4. Umorzenie postępowania a realizacja prawa do sądu jako cel procesu cywilnego	101
§ 5. Umorzenie postępowania a sprawiedliwość proceduralna i prawo do rzetelnego procesu – ujęcie alternatywne	116
§ 6. Umorzenie procesu a konstytucyjny standard ochrony praw jednostki	120
§ 7. Funkcje umorzenia procesu cywilnego	134
I. Funkcja prakseologiczna	135
II. Funkcja gwarancyjna (ochronna)	139
III. Funkcja regulacyjna	141
IV. Funkcja kontrolna (autoryzacyjna)	141
V. Funkcja materialnoprawna	142
§ 8. Dysfunkcjonalność umorzenia procesu	143
Rozdział III. Umorzenie a struktura procesu cywilnego	149
§ 1. Struktura procesu cywilnego – zagadnienia wstępne	149
§ 2. Umorzenie procesu a jego struktura statyczna	152
I. Umorzenie a zakres podmiotowy procesu	153
1. Umorzenie procesu a współuczestnictwo w sporze	155
A. Umorzenie procesu wobec niektórych współuczestników	157
2. Umorzenie procesu a przekształcenia stron procesowych .	165
A. Umorzenie a następstwo procesowe	167
a. Umorzenie a następstwo procesowe <i>inter vivos</i>	173
b. Umorzenie procesu a następstwo procesowe <i>mortis causa</i>	195

c. Upadłość a umorzenie procesu dotyczącego masy upadłości	220
d. Konfuzja procesowa	230
e. Umorzenie a podmiotowe zmiany powództwa	237
II. Umorzenie a zakres przedmiotowy procesu	240
1. Pojęcie przedmiotowych zmian powództwa	243
A. Umorzenie procesu a przedmiotowe zmiany powództwa	246
B. Umorzenie procesu a inne przypadki zmiany zakresu przedmiotowego procesu	254
§ 3. Umorzenie procesu a jego struktura dynamiczna	257
I. Zakres umorzenia procesu w ujęciu dynamicznym	258
II. Umorzenie procesu a granice temporalne postępowania	267
Rozdział IV. Przyczyny umorzenia procesu cywilnego	277
§ 1. Pojęcie przyczyn umorzenia procesu	277
§ 2. Systematyka przepisów normujących przyczyny umorzenia procesu	278
I. Systematyka unormowania przyczyn umorzenia procesu we Francji	282
II. Systematyka unormowania przyczyn umorzenia procesu we Włoszech	284
III. Systematyka unormowania przyczyn umorzenia procesu w Hiszpanii	284
IV. Systematyka unormowania przyczyn umorzenia procesu – uwagi <i>de lege lata</i> i <i>de lege ferenda</i>	285
§ 3. Klasyfikacja przyczyn umorzenia procesu	287
I. Zbędność a niedopuszczalność wydania wyroku	287
II. Umorzenie jako konsekwencja następczej bezprzedmiotowości procesu	300
1. Umorzenie procesu w związku z ukształtowaniem relacji pomiędzy postępowaniami na zasadzie wyłączności a następcza bezprzedmiotowość procesu	301
2. Umorzenie procesu w postępowaniu odrębnym w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych a następcza bezprzedmiotowość procesu	304
3. Następcza bezprzedmiotowość postępowania a odpadnięcie celu procesu	307
A. Śmierć strony w sprawach o prawa i obowiązki nieprzechodnie a umorzenie procesu	309
B. Zaspokojenie roszczenia powoda w toku postępowania a umorzenie procesu	312

C. Polubowne załatwienie sporu a umorzenie procesu ...	314
a. Ugoda cywilnoprawna i inne pozaprocessowe formy polubownego załatwienia sporu a umorzenie procesu	314
b. Ugody procesowe a umorzenie procesu	316
D. Uzyskanie przez powoda w trakcie postępowania innego niż orzeczenie sądu tytułu egzekucyjnego	323
E. Wnioski z analizy	328
III. Zbędność wydania wyroku jako następstwo zgaśnięcia sporu lub odpadnięcia interesu prawnego powoda w toku procesu – ujęcie alternatywne	329
1. Zakończenie postępowania wskutek pozaprocessowego zaspokojenia roszczeń lub utraty interesu prawnego w prawie hiszpańskim	332
2. Zakończenie postępowania wskutek ustania przedmiotu sporu w prawie włoskim	335
3. Załatwienie przedmiotu sporu a zakończenie procesu w prawie niemieckim	337
4. Wnioski z analizy	339
IV. Przyczyny zewnętrzne i wewnętrzne umorzenia procesu	348
V. Inne klasyfikacje przyczyn umorzenia procesu	359
§ 4. Upadek instancji	363
I. Umorzenie zawieszonoego procesu a <i>péremption d'instance</i> w procesie francuskim	365
II. Upadek instancji w kodyfikacjach państw zaborczych	371
III. Upadek instancji w polskim procesie cywilnym – rys historyczny	373
1. Upadek instancji na gruncie KPC30	373
2. Upadek instancji na gruncie art. 182 KPC	376
A. Stan pierwotny	376
B. Stan po nowelizacji KPC z 2.7.2004 r.	379
C. Stan po nowelizacji KPC z 16.11.2006 r.	379
IV. Upadek instancji w prawie włoskim	380
V. Upadek instancji w prawie hiszpańskim	384
VI. Upadek instancji w prawie niemieckim	386
VII. Wnioski z analizy	388
Rozdział V. Sposób umorzenia procesu cywilnego	393
§ 1. Uwagi wstępne	393
I. Sposób umorzenia procesu a zasady sędziowskiego kierownictwa postępowaniem i inicjatywy procesowej organu	394

II. Umorzenie procesu a sposób ukształtowania czynności procesowych stron i sądu	399
§ 2. Umorzenie procesu na mocy orzeczenia sądu	404
I. Postać orzeczenia sądu w przedmiocie umorzenia procesu	404
II. Tryb umorzenia procesu na mocy orzeczenia sądu	414
1. Umorzenie procesu a czynności procesowe sądu o charakterze obligatoryjnym i fakultatywnym	414
2. Umorzenie procesu a czynności procesowe sądu dokonywane z urzędu lub na wniosek	418
3. Umorzenie procesu cywilnego a orzeczenia konstytutywne i deklaratywne	421
§ 3. Umorzenie procesu z mocy prawa	424
I. Postanowienie stwierdzające umorzenie procesu z mocy prawa	426
II. Umorzenie procesu z mocy prawa a stan zawisłości sprawy	434
III. Ocena obowiązującej regulacji umorzenia procesu z mocy prawa	437
§ 4. Umorzenie procesu a rodzaje posiedzeń sądowych	444
§ 5. Struktura oraz forma i treść postanowienia o umorzeniu procesu ...	449
I. Forma i treść sentencji postanowienia o umorzeniu procesu ..	452
II. Notyfikacja postanowienia o umorzeniu procesu	456
III. Forma i treść uzasadnienia postanowienia o umorzeniu procesu	458
IV. Wadliwość formy i treść postanowienia o umorzeniu procesu a orzeczenia nieistniejące	464
Rozdział VI. Skutki umorzenia procesu cywilnego	469
§ 1. Pojęcie skutku oraz skutków prawnych	469
§ 2. Cel i zakres rozważań	470
§ 3. Systematyka skutków umorzenia procesu	473
§ 4. Skuteczność postanowienia o umorzeniu procesu	475
§ 5. Skutki umorzenia procesu w czasie	482
I. Skutki umorzenia <i>ex lege</i> w czasie	482
II. Skutki umorzenia na mocy postanowienia sądu w czasie	484
1. Skuteczność umorzenia procesu od chwili ogłoszenia lub podpisania postanowienia	484
A. Skuteczność postanowienia o umorzeniu procesu a procesowe skutki wytoczenia powództwa i doręczenia pozwu	486
B. Skuteczność postanowienia o umorzeniu procesu a odwołałość czynności procesowych	495

C. Skuteczność postanowienia o umorzeniu procesu a bieg przedawnienia roszczeń dochodzonych w umorzonym postępowaniu	499
D. Skuteczność postanowienia o umorzeniu a wyłączenie kompetencji orzeczniczej sądu	502
E. Wnioski z analizy	504
2. Umorzenie postępowania z mocą <i>ex nunc</i> albo z mocą <i>ex tunc</i>	505
§ 6. Umorzenie procesu a materialnoprawne skutki wytoczenia powództwa	511
§ 7. Umorzenie procesu a materialnoprawne skutki doręczenia pozwu .	532
§ 8. Pozostałe skutki umorzenia procesu	538
I. Uprawomocnienie się wyroku	538
II. Umorzenie procesu a skuteczność czynności dyspozycyjnych stron	539
III. Umorzenie procesu a dopuszczalność ponownego wytoczenia powództwa	541
§ 9. Umorzenie procesu a koszty postępowania	544
I. Umorzenie procesu a orzekanie o kosztach postępowania	545
II. Umorzenie procesu a zasady ponoszenia kosztów procesu	552
III. Wnioski z analizy	564
Rozdział VII. Kontrola umorzenia procesu cywilnego	565
§ 1. Znaczenie środków prawnych dla realizacji prawa do sądu w razie wadliwości orzeczeń w przedmiocie umorzenia procesu	565
§ 2. Środki odwoławcze od orzeczeń w przedmiocie umorzenia procesu	570
I. Zażalenie na postanowienie o umorzeniu procesu	571
1. Orzeczenie o umorzeniu procesu a model i charakter prawny zażalenia w prawie polskim	576
§ 3. Umorzenie procesu a nadzwyczajne środki zaskarżenia	589
I. Skarga kasacyjna od orzeczeń w przedmiocie umorzenia procesu	591
1. Zaskarżalność skargą kasacyjną a orzeczenia w przedmiocie umorzenia procesu	591
2. Zaskarżalność postanowień sądu II instancji w przedmiocie umorzenia procesu – uwagi <i>de lege ferenda</i>	592
II. Skarga o wznowienie postępowania od orzeczeń w przedmiocie umorzenia procesu	598

Spis treści

1. Dopuszczalność wznowienia postępowania zakończonego umorzeniem procesu – postulaty <i>de lege ferenda</i>	601
§ 4. Umorzenie procesu a wnioski o przywrócenie terminu	611
I. Przywrócenie terminu a prawomocność orzeczenia o umorzeniu procesu	614
II. Przywracalność terminu a upadek instancji	616
Zakończenie	627
Indeks rzeczowy	643